

~~h~~ TARKUS

NA-E-1984-28-02-03

NA-E-1984-28-02-01

13. UUE KOOLI ÕPETAJAD

Koolireformi põhimõtted jõuavad kooliellu ajal, mil paljud tänased tudengid on juba koolmeisteritööl. Seega jääb uute mõtete ellurakendamise suures osas meie töömaaks. Ja üks noorel ole ka kergem kohe uut moodi alustada kui vanematel pedagoogidel ümber õppida.

Üliõpilaste hulgas pole õpetajaamet kuigi populaarne. See pärast on oluline õpetaja presitiži tõsta. Õpetamise edukus sõltub paljuski õpetajatest, nende huvist ja soovist oma tööd hästi teha. Tulevane õpetajakutse peab stimuleerima õpiaja pingutusi, tagama perekonna ülalpidamise ja head elutingimused. Mõistagi on see õpetajaameti üks külg, ometi olulisem kui seni on arvatud.

Samavõrd oluliseks pean seisukohta, et kõrgkooli sisse saamisel ei tohiks keskkooli tulemustel erilist tähtsust olla. Koolidel on märgatavad tasemevahed, ühe kooli «väga hea» võib olla võrdne teise kooli «rahuldavaga». Üliõpilaskandidaatide selekteerimisel olgu määravaks need teadmised, mis näidatud võistluseksamitel ühesugustes tingimustes. See ühtlustaks taset ka üliõpilasajal.

Nüüd koolist ja programmi-

dest. Üldhariduskool, nagu nimigi ütleb, peab andma teadmiste alused, millele igaüks hiljem vastavalt huvidele üksikasjalikumalt kogub. Keskkoolist saadud teadmised peaksid olema eelkõige elus praktiliselt rakendatavad. Teistsugused unustatakse mõne aasta pärast.

Iga tunni eesmärkide hulka peaks kuuluma esteetiline kasvatus. Kõige kergem on seda teha joonistamise, joonestamise, muusikaõpetuse ja kirjanduse tundides. Kuid hea tahtmise korral on see võimalik ka teistes ainetes, palju sõltub õpetajast. Ei väida ju ühegi aine spetsialist, et tema aines ei ole midagi ilusat, emotsionaalset. Vaevutagu vaid välja tooma.

Kõige halvem on olukord kunstiõpetuse ja esteetika kasvatuses, mis peaksid arendama õpilase maitset ja ilumeelt. Lõpuklassides on hilja alustada, sest selleks ajaks on oma vaated juba välja kujunenud või kujunemata jäänud ja muuta on neid raske. Vanemale astmele peaks tutvustama juba kunstivoole, konkreetseid autoreid ja nende töid. Üldesteetiliselt peaks hakka kasvatama algastmest, sest just selles eas on laps kõige tundlikum, kujuneb tema emotsionaalsus.

Kõigi tõdede kindlama kohalejõudmise tagatiseks on õpetaja ja õpilase vahetum kontakt. Klassides peab olema vähem õpilasi. Praegu on see nii vaid võõrkeeletundides, kus üks klass jagatakse kaheks-kolmeks.

Koolireformi ei viida ellu mõne aastaga, selleks läheb aega rohkem, ja oma osa peame andma ka meie, tänased tudengid.

PEEP JAHILU